

İÇİNDEKİLER DİZİNİ

TEŞEKKÜR.....	5
İÇİNDEKİLER DİZİNİ.....	9
KISALTMALAR DİZİNİ.....	17
GİRİŞ	21

BİRİNCİ BÖLÜM

MAĞDUR

I. MAĞDUR KAVRAMI	35
A. Genel Olarak.....	35
B. Dar ve Geniş Anlamda Mağdur	39
1. Kavram.....	39
2. Kimlerin Mağdur Olabileceği veya Tüzel Kişilerin Mağdur Olarak Kabul Edilip Edilemeyeceği Tartışması	41
3. Bir Tüzel Kişi Olarak Devletin Mağdur Statüsü.....	47
4. Mağdur Tanımlarına İlişkin Örnekler	49
5. Kavramın Tanımlanması ve Sınırlarının Belirlenmesi Zorunluluğu.....	53
C. Suç Biliminde (Kriminolojide) Mağdur	54
1. Genel Olarak.....	54
2. Mağdur Sınıflandırmaları/Tipolojileri/Türleri/ Kategorileri	57
a. Genel Olarak	57
b. Somut (Aktüel) Mağdur ile Muhtemel (Potansiyel) Mağdur	62
c. Doğrudan Mağdur ile Dolaylı Mağdur.....	62
d. Seçilmiş Mağdur ile Tesadüfi Mağdur	63
e. Diğer Sınıflandırmalar	63
3. Mağdur Araştırmaları ve Mağdur Bilimi (Viktimoji)	66

a.	Genel Olarak	66
b.	Siyah Sayilar ve Doğru İstatistiki Verilere Olan İhtiyaç.....	68
c.	Mağdur Anketleri.....	72
II.	BENZER KAVRAMLARDAN FARKI.....	74
A.	Genel Olarak.....	74
B.	Şikâyetçi – Şikâyet Eden - Müşteki.....	80
C.	Suçtan Zarar Gören.....	83
1.	Kavramın Sınırlarının Belirlenmesi Gerekliği veya Zorunluluğu	83
2.	Mağdur ile Arasındaki Farklar	87
3.	Dar ve Geniş Anlamda Suçtan Zarar Gören.....	88
4.	Dar ve Geniş Anlamda Mağdur Kavramlarının Suçtan Zarar Gören ile İlişkisi	90
5.	Tüzel Kişilerin Durumu.....	91
D.	Katilan - Müdahil	92
E.	Malen Sorumlu	97
III.	TARİHİ GELİŞİMİ	99
A.	İlkel Topluluklarda	99
B.	Eski Hukuk Düzenlerinde.....	104
C.	Türk Hukukunda	111
1.	Genel Olarak.....	111
2.	Tanzimat Sonrası.....	114
3.	Cumhuriyet Dönemi	116
a.	2005 Öncesi	116
i.	Genel Olarak.....	116
ii.	Şahsi Hak Davası Çerçevesindeki Değerlendirmeler.....	120
iii.	Şahsi Dava Çerçevesindeki Değerlendirmeler	121
iv.	Şahsi Hak Davası ile Şahsi Davaya İlişkin Genel Değerlendirmemiz.....	122
b.	2005 Sonrası.....	123

i.	Genel Olarak.....	123
ii.	Bütüncül Bir Kanun İhtiyacı	126
iii.	Suç Mağdurlarına Yardım Hakkında Kanun Tasarısı	129
iv.	Mağdur Hakları Kanun Tasarısı ve Teşkilatlanma İhtiyacı.....	132

İKİNCİ BÖLÜM

MAĞDUR KAVRAMININ GENEL İLKELERİ VE ULUSLARARASI BELGELERDE VE BAZI ÜLKELERDE ELE ALINIŞI

I.	MAĞDUR KAVRAMININ GENEL İLKELERİ	137
A.	Hukuk Devleti İlkesi.....	137
B.	İnsan Onurunun Dokunulmazlığı - İnsanlık İlkesi	141
C.	Oranlılık İlkesi	143
D.	Ceza Hukukunun İkinciliği İlkesi.....	144
E.	Sosyal Devlet İlkesi.....	147
F.	Ceza Muhakemesinin Kamusallığı-Kovuşturma'nın Mecburiliği İlkesi.....	151
G.	Silahların Eşitliği İlkesi	156
H.	Cezaların Bireyselleştirilmesi İlkesi.....	164
II.	ULUSLARARASI BELGELERDE VE BAZI ÜLKELERDE ELE ALINIŞI.....	165
A.	Uluslararası Belgelerde Ele Alınışı	165
1.	Genel Olarak.....	165
2.	29 Kasım 1985 Tarihli Birleşmiş Milletler Deklarasyonu/Bildirisi.....	169
3.	17 Temmuz 1998 Tarihli Uluslararası Ceza Mahkemesi (UCM) Roma Tüzüğü (Roma Statüsü)	172
4.	Avrupa Düzlemindeki Bazı Belgeler	177
a.	Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS)	177
b.	24 Kasım 1983 Tarihli Şiddet Suçu Mağdurlarının Zararlarının Tazmin Edilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesi	178

c.	28 Haziran 1985 Tarihli Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Ceza Muhakemesi Hukukunda Mağdurun Hukuki Durumunun İyileştirilmesine İlişkin 11 Sayılı Tavsiye Kararı - R(85)11	183
d.	15 Mart 2001 Tarihli Ceza Muhakemesinde Mağdurun Konumuna İlişkin Avrupa Komisyonunun 2001/220/JHA Sayılı Çerçeve Kararı.....	186
e.	29 Nisan 2004 Tarihli Suç Mağdurlarının Tazminatına İlişkin 2004/80/EU Sayılı Avrupa Konseyi Direktifi	188
f.	Suç Mağdurlarına Yardımla İlgili 14 Haziran 2006 Tarihli ve R(2006)8 Sayılı Avrupa Konseyi Tavsiye Kararı	189
g.	25 Ekim 2012 Tarihli 2012/29/EU Sayılı Avrupa Konseyi Direktifi	192
h.	Mağdur Hakları Konusunda Avrupa Birliği Stratejisi (2020-2025) – EU Strategy on Victims' Rights (2020-2025)	202
B.	Bazı Ülkelerde Ele Alınışı.....	204
1.	Genel Olarak.....	204
2.	Anglo-Sakson Hukuk Sisteminde	208
a.	Amerika Birleşik Devletleri.....	208
b.	İngiltere	219
3.	Kıta Avrupası Hukuk Sisteminde	225
a.	Almanya.....	225
b.	Avusturya.....	238
c.	Fransa.....	244
d.	İsviçre	249

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

CEZA HUKUKUNDAYA MAĞDUR VE MAĞDURİYETİN GİDERİLMESİ

I.	SUÇUN BİR UNSURU OLARAK MAĞDUR.....	253
A.	Genel Olarak.....	253
B.	Mağdursuz Suç veya Mağduru (Belirli) Olmayan Suç.....	254

C. Tüzel Kişiliği Bulunmayan Toplulukların Durumu	257
1. Aile.....	258
2. Toplum.....	259
3. Çeşitli Kişi Grupları.....	261
D. Çağdaş Suç Genel Teorisi İçerisinde Mağdurun Konumu.....	263
1. Tipiklik	264
a. Maddi Unsurlar.....	264
b. Manevi Unsur	266
2. Hukuka Aykırılık	269
a. Zorunluluk Hali ve Meşru Savunma.....	269
b. İlginin - Mağdurun Rızası	269
c. Haksız Tahrik	272
d. Hata	273
3. Zincirleme Suç.....	275
II. BAZI SUÇ TIPLERİNİNE İLİŞKİN TARTIŞMALI HUSUSLAR	279
A. Uluslararası Suçlar.....	279
B. Kişiye Karşı Suçlar.....	283
C. Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar.....	284
D. Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar	287
E. Ekonomi, Sanayi ve Ticarete İlişkin Suçlar.....	292
F. Adliyeye Karşı Suçlar.....	293
III. MAĞDURİYETİN GİDERİLMESİ AMACINA YÖNELİK	
KURUMLAR	296
A. Genel Olarak.....	296
1. Mağdurun Korunmasının Genel Çerçevesi.....	296
2. Mağduriyetin Giderilmesi ile Medeni Hukuk İlişkisi.....	300
3. Toplum Hizmetinde Çalıştırma – Kamu Yararına Çalıştırma.....	305
4. Mağdurların Beklenti ve İhtiyacları	306
5. Ceza Hukukunun Üçüncü İzi/Şeridi Olarak Mağduriyetin Giderilmesi	311

6.	Konunun Ele Alınış Şekline İlişkin Değerlendirmemiz	321
B.	Mağduriyetin Dar Anlamda, Doğrudan ya da Kısa Sürede Giderilmesi.....	321
1.	Seri Muhakeme Usulü ile Basit Yargılama Usulü.....	322
a.	Seri Muhakeme	322
b.	Basit Yargılama Usulü.....	324
2.	Mağduriyetin Doğrudan Devlet Tarafından Giderilmesi.....	326
a.	Genel Olarak	326
b.	Bir Hak Olarak Mağduriyetin Giderilmesi.....	330
c.	Mağduriyetin Giderilmesinin Tarihi ve Felsefi Temelleri.....	331
d.	Terör Suçu Özelinde Mağduriyetin Doğrudan Devlet Tarafından Giderilmesi	333
e.	Mağduriyetin Giderilmesinin Kapsamı.....	335
f.	Mağduriyetin Giderilmesine İlişkin Suç Politikası/Siyaseti	339
g.	Suç Korkusu ve Güven Sorunu	340
h.	Sigorta Sistemi	344
i.	Fon Sistemi.....	347
j.	Sivil Toplumun Rolü – Mağdur Destek Kuruluşları.....	352
k.	Değerlendirme	360
3.	Önödeme	362
4.	Uzlaşturma.....	363
5.	Adli Kontrol.....	371
C.	Mağduriyetin Geniş Anlamda, Dolaylı ya da Uzun Sürede Giderilmesi.....	373
1.	Kısa Süreli Hapis Cezalarına Seçenek Yaptırımlar.....	373
2.	Etkin Pişmanlık.....	376
3.	Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi	378
4.	Duruşmanın Ertelenmesi	380
5.	Hükümün Açıklanması'nın Geri Bırakılması - Ertelenmesi	381
6.	Hapis Cezasının Ertelenmesi	387

7. İnfazın Ertelenmesi.....	391
8. Koşullu Saliverilme	392
 DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
CEZA MUHAKEMESİ HUKUKUNDA MAĞDUR VE MAĞDURUN HAKLARI	
I. GENEL OLARAK.....	395
A. Ceza Muhakemesi Hukukunda Bir Özne (Süje) Olarak Mağdur	396
B. Ceza Muhakemesinin Amacı ve Mağdur İlişkisi	399
C. İlkincil Mağduriyet.....	402
D. Mağdur Beyanı ve Hâkime Düşen Görev	404
E. Ana Hatlarıyla Mağdurun Hakları ve Kolluk ile Savciya Düşen Görev	408
II. SORUŞTURMA EVRESİNDE MAĞDURUN HAKLARI.....	414
A. Haklarını Öğrenme - Bilgilendirilme – Aydınlanma Hakkı	414
B. Delillerin Toplanılmasını İsteme Hakkı	416
C. Dosyayı İnceleme ve İnceletme Hakkı.....	421
1. Dosyayı İnceleme Hakkı.....	421
2. Dosyayı İnceletme Hakkı	423
D. Avukat Görevlendirilmesini İsteme - Avukat Yardımından Yararlanma Hakkı	424
1. Genel Olarak.....	424
2. İstem Üzerine veya İhtiyarı Zorunlu Vekillik	425
3. İstem Aranmaksızın veya Doğrudan Zorunlu Vekillik	429
E. İtiraz Hakkını Kullanma – Kovuşturma Davası Açıma Hakkı.....	434
III. KOVUŞTURMA EVRESİNDE MAĞDURUN HAKLARI	437
A. Duruşmadan Haberdar Edilme Hakkı	437
B. Kamu Davasına Katılma Hakkı	438
C. Tutanak ve Belgelerden Örnek İsteme Hakkı.....	442
D. Tanıkların Davetini İsteme Hakkı	443

E. Avukat Görevlendirilmesini İsteme - Avukat Yardımından Yararlanma Hakkı	447
F. Kanun Yollarına Başvurma Hakkı	450
IV. USÛL.....	453
A. Suçun Mağduru ile Şikâyetçinin Çağırılması.....	453
B. Mağdur ile Şikâyetçinin Davete Uymamaları	454
C. Mağdur ile Şikâyetçinin Dinlenmesi.....	456
D. Kamu Davasına Katılmada Usûl	464
SONUÇ.....	473
KAYNAKLAR	489